

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili

Ceza yargılamasında tutuksuz yargılama kuralı, tutukluluk istisna olduğu halde Türkiye'de tutuklamanın, istisna olmaktan çıkarak kural haline geldiği açıktır. Mahkemelerin isnat edilen suçun vasfı ve mahiyeti, mevcut delil durumu, kuvvetli suç şüphesi, tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması gibi soyut, genel ve tek tip gerekçe ile önüne gelen herkesi tutukladığı bilinmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Mahkemelerin isnat edilen suçun vasfı ve mahiyeti, mevcut delil durumu, kuvvetli suç şüphesi, tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması gibi soyut, genel ve tek tip gerekçe ile kişilerin tutuklanmasını, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Özgürlük ve Güvenlik Hakkı " başlıklı 5.maddesi kapsamında değerlendirmekte ve Türkiye'yi tazminata mahkûm etmektedir. AİHM'nin AİHS'nin 5.maddesine ilişkin olarak Türkiye aleyhine yüzlerce ihlal kararı verdiği halde mahkemeler, önlerine gelen kişileri hala aynı gerekçelerle tutuklamaktadır.

Nitekim Cumhurbaşkanı sayın Abdullah Gül, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 23.dönem 5.yasama yılının açılışında yaptıkları konuşmada "...yargılama sürecindeki gecikmelerin, sebebi ne olursa olsun,tutukluluğu fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürmemesi gerekir.Bu tür aksaklıkların düzeltilmesi ve "geç tecelli eden adaletin adaletsizlikten farklı olmadığı " anlayışı ile,gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.." diyerek yargı alanında yaşanan en temel bir sorunu dile getirmişler ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda yapılmasını istemiştir. Bu çerçevede;

1-) "...Tutukluluğun fiili mahkûmiyete dönüştüğü.." gerçeği,hükümetçe kabul edilmekte midir?

2-) Türkiye'de tutukluluğun fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmesinin esas nedenleri nedir? Türkiye'de tutukluluğun, fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmesi neden önlenememektedir?

3-) Sayın Cumhurbaşkanı; 23.dönem 5.yasama yılı açış konuşmasında ve ondan sonraki pek çok açıklamasında; tutukluluğun fiili mahkûmiyete dönüştürülmemesi, bu tür aksaklıkların düzeltilmesi ve "geç tecelli eden adaletin

adaletsizlikten farklı olmadığı " anlayışı ile gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda hayata geçirilmesini istediğine göre; Hükümet, bu konudaki aksaklıkları bugüne kadar neden düzeltmemiştir? Gerekli yasal düzenlemeleri neden yapmamıştır? Bu konuda Bakanlıkça yapılmakta olan herhangi bir çalışma var mıdır? Yoksa yapmayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız ne zaman yapacaksınız?

4- Tutuklamaların, fiili mahkûmiyete dönüşmesine neden olan uygulamadan kaynaklanan aksaklıkları bugüne kadar neden düzeltmediniz?

5-) Tutukluluğun fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmemesi ve adaletin en çabuk şekilde gerçekleşmesi için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

6-) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, "... Mahkemelerin isnat edilen suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu,kuvvetli suç şüphesi,tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması.." gibi soyut,genel ve tek tip gerekçe ile kişilerin tutuklanmasını, hak ihlali sayıp Türkiye'yi tazminata mahkum etmeye devam ettiği halde ve Anayasanın 90.maddesi uyarınca iç hukukumuzun bir parçası haline gelen uluslar arası sözleşmelere uymak zorunlu olduğu halde Türkiye'de mahkemelerin AİHM'si içtihatlarına aykırı davranarak hala aynı gerekçe ile tutuklama kararı vermeye devam etmeleri, neden önlenememektedir?

7-) Türkiye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini kabul ettiği dikkate alınırsa Mahkemelerin, AİHM kararlarını dikkate alması neden sağlanamıyor? Bu konuda keyfi davranan hakim ve savcılar hakkında neden herhangi bir işlem yapılmıyor?